

Environmental and Social Safeguards Policy

CORPORATE POLICIES

Politika v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk

Prijaté 17. novembra 2016

Rozvojová banka Rady Európy
55 avenue Kléber • FR-75116 PARÍŽ
www.coebank.org

Obsah

	Strana
ÚVOD	3
DEFINÍCIE	3
CIELE	4
ROZSAH PÔSOBNOSTI	4
AKTUALIZÁCIA POLITIKY A POUŽÍVANIE DOPLNKOVÝCH NORIEM	4
1. Všeobecné zásady	5
2. Požiadavky	6
2.1 Požiadavky na environmentálne záruky	6
2.2 Požiadavky na sociálne záruky	6
2.3 Zverejňovanie informácií o environmentálnych a sociálnych zárukách a verejné konzultácie	6
2.4 Riešenie zmeny klímy	7
2.5 Ochrana prírody a biodiverzity	7
2.6 Odvetvia, v ktorých vznikajú environmentálne a sociálne riziká	8
3. Preverovanie a kategorizácia	8
3.1 Účel preverovania a kategorizácie	8
3.2 Proces kategorizácie	9
4. Náležitá starostlivosť v environmentálnej a sociálnej oblasti	10
5. Posúdenie environmentálnych a sociálnych záruk	10
6. Monitorovanie environmentálnych a sociálnych záruk	10
6.1 DIžník – Monitorovanie a podávanie správ o environmentálnych a sociálnych zárukách	10
6.2 Banka - Monitorovanie a podávanie správ o environmentálnych a sociálnych zárukách	11

ÚVOD

1. CEB má osobitný mandát vykonávať svoje operácie v prospech sociálne a environmentálne udržateľného rozvoja. Na základe právomoci Rady Európy, ktorá položila základy jej sociálneho poslania, a prostredníctvom progresívnemu rozvoja svojich finančných aktivít sa banka stala významným prispievateľom do európskeho rámca solidarity.
2. V súlade so svojim sociálnym poslaním a na základe privilegovaného vzťahu s Radou Európy banka podporuje hodnoty a zásady ľudských práv zakotvené v dohovoroch Rady Európy.
3. Článok II Stanov banky uvádza, že riešenie sociálnych problémov „obetí prírodných alebo ekologických katastrof“ patrí medzi priority CEB v sociálnej oblasti. Vzhľadom na častejšie a závažnejšie vystavenie katastrofickým meteorologickým udalostiam, ako sú búrky, záplavy a suchá, si banka uvedomuje, že obyvatelia sú potenciálnymi obeťami, ako aj aktívnymi účastníkmi.
4. Ľudské aktivity neudržateľného charakteru nevyhnutne vedú k narušeniu prírodnej rovnováhy, čo následne spôsobuje globálnu environmentálnu nerovnováhu, ako napr. zmena klímy a vyčerpanie prírodných zdrojov vrátane biodiverzity. Z týchto dôvodov banka uznáva, že rozvoj trvalo udržateľných komunít možno zmysluplne dosiahnuť len prostredníctvom primeraného začlenenia environmentálnych a sociálnych aspektov do svojich úverových operácií.
5. Banka zdôraznila svoj záväzok podporovať primerané environmentálne postupy podpísaním vyhlásenia „Európske zásady pre životné prostredie“ (EPE, European Principles for the Environment). Zásady EPE, ktoré sú odvodené z environmentálnej politiky a legislatívy Európskej únie (EÚ), boli vypracované v spolupráci s ďalšími multilaterálnymi finančnými inštitúciami (MFI) so sídlom v Európe a schválené Európskou komisiou. EPE sú teda základom prístupu k environmentálnym zárukám tejto politiky.
6. Politika v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk (ESSP) rozvíja a formalizuje záväzok banky podporovať environmentálne a sociálne udržateľné projekty. Politika načrtáva zásady, na ktorých je založený prístup banky k preskúmaniu a riadeniu environmentálnych a sociálnych záruk, a stanovuje požiadavky na environmentálne a sociálne záruky, ktoré sa vzťahujú na každý projekt.
7. ESSP dopĺňajú Normy záruk, ktoré stanovujú podrobné požiadavky uplatňované v prípade, že sa spustí proces náležitej starostlivosti banky v environmentálnej a sociálnej oblasti. Normy sú súčasťou Príručky pre prípravu a realizáciu projektov a obsahujú podrobné požiadavky na:
 - Posúdenie environmentálnych a sociálnych záruk.
 - Riadenie nadobúdania pôdy, ekonomického premiestňovania a nedobrovoľného presídľovania.
 - Kontrolu činností vylúčených z financovania CEB (zoznam environmentálnych a sociálnych vylúčení).

DEFINÍCIE

8. Pojmy „dlžník“ a „projekt“ používané v Politike v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk (ESSP) odkazujú na nižšie uvedené definície:
 - „Dlžník“ odkazuje na príjemcu financovania zo strany banky pre projekt a na akýkoľvek iný subjekt zodpovedný za realizáciu projektu.
 - „Projekt“ znamená konkrétny súbor úverových alebo neúverových činností, na ktoré sa poskytuje financovanie zo strany banky, ako je definované v zmluve upravujúcej takéto

financovanie, bez ohľadu na nástroj financovania alebo na to, či je projekt bankou financovaný ako celok alebo čiastočne.

CIELE

9. Cieľom Politiky v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk (ESSP) je:

- Podporovať rozhodovanie banky.
- Zabezpečovať preverovanie environmentálnych a sociálnych záruk a kategorizáciu projektov.
- Vyhodnotiť potenciálne environmentálne a sociálne riziká a nepriaznivé vplyvy projektov.
- Identifikovať opatrenia na predchádzanie, minimalizáciu, zmiernenie alebo kompenzáciu nepriaznivých environmentálnych a sociálnych vplyvov.
- Poskytnúť mechanizmus riadenia environmentálnych a sociálnych rizík a nepriaznivých vplyvov počas celého cyklu projektu.
- Podporovať klientov pri identifikácii a riadení environmentálnych a sociálnych rizík a nepriaznivých vplyvov.
- Poskytnúť spoľahlivý rámec na riadenie prevádzkových rizík a reputačných rizík banky v súvislosti so záležitosťami environmentálnych a sociálnych záruk.
- Uľahčovať spoluprácu v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk s partnermi, ktorí sa podieľajú na spoločnom financovaní.

ROZSAH PÔSOBNOSTI

10. **ESSP sa vzťahuje na všetky projekty.** Banka vyžaduje, aby každý dlžník riadil environmentálne a sociálne riziká a nepriaznivé vplyvy súvisiace s projektom financovaným bankou spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkami ESSP.
11. **Finančné prostriedky tretích strán, ktoré spravuje banka.** Ak je projekt financovaný z prostriedkov¹, ktoré spravuje banka v mene iných financovateľov, banka môže zvážiť uplatnenie dodatočných požiadaviek na environmentálne a sociálne záruky iných financovateľov, ak zistí, že sú v súlade s ESSP a rámcom politiky banky.
12. **Spoločné financovanie s partnerskými inštitúciami.** Banka môže v jednotlivých prípadoch súhlasiť s uplatňovaním politik a postupov v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk iných multilaterálnych rozvojových bánk a/alebo špecifických požiadaviek inštitúcií poskytujúcich granty, ktoré sa podieľajú na financovaní projektu. Tento prístup si vyžaduje, aby sa banka presvedčila, že záruky a/alebo špecifické požiadavky partnerskej inštitúcie sú v súlade s ESSP a že sa predpokladajú vhodné spôsoby monitorovania. V takýchto prípadoch sa banka môže spoliehať na posúdenie súladu s uplatňovanými politikami a postupmi zo strany partnerskej inštitúcie.
13. **Prevádzková integrácia.** Politiku v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk dopĺňajú Normy záruk uvedené v Príručke pre prípravu a realizáciu projektov a interné postupy, nástroje a podporné dokumenty, ktoré zabezpečujú integráciu požiadaviek do všetkých relevantných aspektov operácií súvisiacich s projektom.

AKTUALIZÁCIA POLITIKY A POUŽÍVANIE DOPLNKOVÝCH NORIEM

14. Banka bude túto politiku podľa potreby aktualizovať tak, aby odrážala vyvíjajúce sa potreby svojich zainteresovaných strán a nový vývoj v oblasti osvedčených postupov MFI. Pri riešení nových otázok týkajúcich sa environmentálnych a sociálnych záruk, ktoré nie sú zahrnuté v tejto politike, sa banka

¹ napr. trustové fondy

môže odvolať na záruky používané inými MFI alebo na iné relevantné medzinárodné osvedčené postupy.

1. Všeobecné zásady

15. CEB pôsobí v inštitucionálnom rámci zriadenom na základe právomoci Rady Európy, a preto schvaľuje jej sociálne a environmentálne priority a zásady zamerané na ochranu ľudských práv a životného prostredia.
16. CEB sa zaväzuje podporovať sociálnu zodpovednosť a udržateľný rozvoj prostredníctvom projektov, ktoré podporuje, a aktívne sa snaží financovať projekty, ktoré prinášajú hmatateľný prospech v sociálnej oblasti a v oblasti životného prostredia. Prístup a kritériá oprávnenosti pre daný sektor, ktorými sa riadi proces identifikácie projektov a ktoré odrážajú výslovný sociálny mandát banky, sú uvedené v jej úverovej politike.
17. Prístup banky v oblasti kontroly a riadenia sociálnych záruk vychádza zo zásad zakotvených v Dohovore Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v Európskej sociálnej charte. V rámci projektových operácií sa osobitne zdôrazňujú zásady týkajúce sa:
 - Podmienok a práv pracovníkov
 - Ochrany zraniteľných skupín
 - Nútenej práce a detskej práce
 - Rodovej rovnosti a zákazu diskriminácie
 - Ochrany zdrojov obživy a bývania
 - Zdravia a bezpečnosti Spoločenstva
 - Informovania a konzultácií so zainteresovanými stranami
18. Ako signatár EPE a v súlade so svojím mandátom, geografickou pôsobnosťou a osobitnými podmienkami tejto politiky uplatňuje CEB príslušné zásady a hmotnoprávne normy EÚ na všetky projekty. Zásady EPE zahŕňajú najmä zásadu predbežnej opatrnosti, zásadu prevencie, zásadu, že škody na životnom prostredí by sa mali prioritne odstraňovať pri zdroji, a zásadu „znečisťovateľ platí“. CEB môže uplatniť zásadu predbežnej opatrnosti, ak sa domnieva, že potenciálne nepriaznivé účinky projektu nie sú primerane zmiernené alebo že pravdepodobný zostatkový vplyv na životné prostredie prevažuje nad očakávanými sociálnymi prínosmi.
19. EPE zdôrazňuje najmä potrebu súladu so zásadami a príslušnými hmotnoprávnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia, pokiaľ ide o:
 - Zásady, normy a postupy týkajúce sa posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie;
 - Zásady týkajúce sa životného prostredia, podstatné normy a postupy stanovené v smerniciach EÚ o priemyselných emisiách, vodnom a odpadovom hospodárstve, znečistení ovzdušia a pôdy, povodniach, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane prírody.
20. Prostredníctvom svojich procesov monitorovania a posudzovania environmentálnych a sociálnych záruk sa CEB bude snažiť zabezpečiť, aby projekty, ktoré financuje, boli navrhnuté a realizované spôsobom, ktorý:
 - optimalizuje sociálne a environmentálne prínosy.
 - minimalizuje nepriaznivé environmentálne a sociálny vplyvy.
 - dodržiava príslušné sociálne a environmentálne normy.
21. CEB nebude vedome financovať projekty, ktoré:
 - sú označené ako škodlivé pre ľudí alebo poškodzujúce ľudské práva chránené Dohovorom Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Európskou sociálnou chartou.

- môžu spôsobiť významné a nezvratné negatívne environmentálne a/alebo nepriaznivé sociálne vplyvy.
- Nespĺňajú požiadavky CEB na environmentálne a sociálne záruky.
- Sú uvedené v „Zozname vylúčení“ uvedenom v úverovej politike.

2. Požiadavky

2.1 Požiadavky na environmentálne záruky

22. CEB vyžaduje, aby všetky projekty boli navrhnuté a realizované tak, aby sa zabezpečil súlad s podstatnými normami a postupmi zakotvenými v príslušných multilaterálnych environmentálnych dohodách (MEA, Multilateral Environmental Agreements) a dohovoroch Rady Európy začlenených do platných právnych predpisov (napr. biodiverzita, zmena klímy, ozónová vrstva, mokrade, perzistentné organické znečistenie, cezhraničné znečistenie ovzdušia, ohrozené druhy a informácie o životnom prostredí).
23. Ak sa projekty financované zo strany CEB nachádzajú v členských štátoch EÚ, krajinách EHP, kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajinách EÚ a krajinách v susedstve EÚ, ktoré podpísali asociačnú alebo inú formu dohody s EÚ, musia byť navrhnuté a realizované tak, aby boli v súlade so zásadami EPE (odsek 19) a príslušnými hmotnoprávnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia², pričom osobitný dôraz sa kladie na:
- Zásady, normy a postupy týkajúce sa posudzovania vplyvov projektov na životné prostredie;
 - Zásady týkajúce sa životného prostredia, podstatné normy a postupy stanovené v smerniciach EÚ o priemyselných emisiách, vodnom a odpadovom hospodárstve, znečistení ovzdušia a pôdy, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane prírody, ak ich možno uplatniť na konkrétne projekty.
24. Pri financovaní projektov vo všetkých ostatných krajinách banka vyžaduje, aby boli projekty navrhnuté a realizované tak, aby boli v čo najvyššej miere v súlade so zásadami EPE a aby zohľadňovali náklady na ich uplatnenie, ako aj miestne špecifiká. V prípadoch, keď sú environmentálne normy týchto krajín menej prísne ako príslušné environmentálne normy EÚ, môže banka zväziť akceptovanie normy hostiteľskej krajiny pre:
- Projekty s významným prínosom pre ľudské zdravie a/alebo životné prostredie v porovnaní s východiskovým stavom projektu "ex ante", ale ktoré vzhľadom na sociálno-ekonomický kontext danej krajiny nie sú schopné nákladovo efektívne splniť najprísnejšie normy EÚ.
 - Projekty realizované v po sebe nasledujúcich etapách, ktoré umožňujú postupnú konvergenciu s normami EÚ v primeranom časovom období.

Súčasťou týchto projektov by však nemal byť prenos činností spôsobujúcich znečistenie životného prostredia z krajín s prísnejšími environmentálnymi normami.

2.2 Požiadavky na sociálne záruky

25. CEB vyžaduje, aby všetky projekty boli navrhnuté a realizované tak, aby sa zabezpečil ich súlad s príslušnými zásadami Dohovoru Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Európskej sociálnej charty.
26. Banka vyžaduje, aby dlžník v súvislosti s projektom riešil záležitosti týkajúce sa zdravia a bezpečnosti komunity a informovania a konzultácií so zainteresovanými stranami v súlade s ESSP a príslušnými Normami záruk uvedenými v príručke.

² Okrem akejkolvek výnimky, ktorú CEB schválil na účely projektu na základe akejkolvek dohody medzi hostiteľskou krajinou a EÚ alebo iných riadne odôvodnených prechodných dojednaní.

2.3 Zverejňovanie informácií o environmentálnych a sociálnych zárukách a verejné konzultácie

27. CEB vyžaduje, aby dlžník projektov financovaných zo strany CEB uľahčil príslušným zainteresovaným stranám prístup k informáciám o životnom prostredí v súlade s ustanoveniami Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám a verejných konzultáciách, ak sa tieto ustanovenia uplatňujú alebo ak to CEB považuje za vhodné.
28. CEB tiež vyžaduje, aby dlžník zabezpečil, že relevantné informácie o sociálnych rizikách a nepriaznivých vplyvoch projektu budú dostupné a zrozumiteľné pre zainteresované strany, ktorých sa projekt týka, aby mali možnosť vyjadriť sa k návrhu a realizácii projektu. Týka sa to najmä projektov, ktoré zahŕňajú nadobúdanie pôdy, ekonomické premiestňovanie a/alebo nedobrovoľné presídľovanie.
29. CEB zverejní informácie o environmentálnych a sociálnych zárukách súvisiacich s projektom, ak je to vhodné, a v súlade s podmienkami uvedenými v jej politike informovania verejnosti. V prípade všetkých projektov, ktoré sú zaradené do kategórie „A“, a v prípade projektov zaradených do kategórie „B“, ktoré podliehajú posudzovaniu vplyvov na životné prostredie (EIA, Environmental Impact Assessment) alebo posudzovaniu vplyvov na životné prostredie a sociálnych vplyvov (ESIA – Environmental and Social Impact Assessment), sa netechnické zhrnutie sprístupní prostredníctvom webovej stránky CEB najmenej tridsať (30) dní pred rozhodnutím Správnej rady CEB.
30. CEB zverejní na svojom webovom sídle zhrnutie projektov operácií finančných sprostredkovateľov alebo verejných inštitúcií, ktoré pravdepodobne obsahujú čiastkové projekty vyžadujúce EIA. Zhrnutie projektu sa zverejní najmenej tridsať (30) dní pred rozhodnutím Správnej rady CEB.

2.4 Riešenie zmeny klímy

31. CEB uznáva význam záverov Medzivládneho panelu OSN pre zmenu klímy (IPCC, Intergovernmental Panel on Climate Change), najmä to, že zmena klímy je jednoznačná a že väčšina globálneho otepľovania môže byť spojená s antropogénnymi emisiami skleníkových plynov. Banka preto uznáva, že uhlíková stopa jej projektov môže ovplyvniť rozsah klimatických zmien v blízkej budúcnosti.
32. S cieľom riešiť výzvy spojené so zmenou klímy a podporiť prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo banka preveruje navrhované projekty, aby identifikovala potenciálne riziká a vplyvy zmeny klímy, ako aj príležitosti na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na zmenu klímy. V rámci preverovania banka určuje, či a ktoré klimatické aspekty sú relevantné a či je na ich posúdenie potrebná ďalšia analýza. Zohľadňujú sa nasledujúce štyri parametre zmeny klímy:
 - **Potenciál uhlíkovej stopy**, aby sa určilo, či sa očakáva, že projekt počas svojej ekonomickej životnosti vyprodukuje významné objemy skleníkových plynov. Podrobné posúdenie sa vyžaduje, ak očakávané emisie skleníkových plynov prekročia prahovú hodnotu uvedenú v príručke.
 - **Citlivosť na zmenu klímy**, aby sa určila pravdepodobná zraniteľnosť projektu alebo jeho cieľovej skupiny voči zmene klímy a či by sa mala zvážiť ďalšia analýza klimatických rizík.
 - **Potenciál zmierniť zmenu klímy**, aby sa určil potenciál projektu prispieť k zmierneniu zmeny klímy, zvyčajne z hľadiska zníženia emisií skleníkových plynov. Banka sa snaží zamerať na projekty s vysokým potenciálom zmiernenia a prispievať k rozvoju potenciálu projektov zmierniť zmenu klímy, vždy keď je to možné a praktické.
 - **Adaptačný potenciál**, aby sa identifikoval potenciál projektu prispieť k adaptácii na zmenu klímy, zvyčajne tým, že sa cieľová populácia alebo infraštruktúra stane odolnejšou voči účinkom zmeny klímy. Banka sa snaží zamerať na projekty s vysokým adaptačným potenciálom a prispievať k rozvoju adaptačného potenciálu projektov vždy, keď je to možné a praktické.

2.5 Ochrana prírody a biodiverzity

33. Pokiaľ ide o biodiverzitu, CEB uznáva spoločenskú hodnotu ekosystémov a služieb, ktoré poskytujú ľuďstvu. Banka si je tiež vedomá, že ľudská činnosť môže spôsobiť ničenie prirodzených biotopov a vymieranie s nimi spojených druhov a že strata biodiverzity sa v nasledujúcich desaťročiach v dôsledku klimatických zmien pravdepodobne zrýchli. Z tohto dôvodu a v súlade s Dohovorom Rady Európy o ochrane európskych voľne žijúcich živočíchov a prírodných stanovišť Banka nebude financovať Projekty, ktoré môžu spôsobiť stratu kritických prírodných stanovišť a ohrozených druhov.

2.6 Odvetvia, v ktorých vznikajú environmentálne a sociálne riziká

34. Vo všeobecnosti a v súlade so svojím špecifickým sociálnym zameraním CEB nefinancuje rozsiahle priemyselné operácie, ktoré majú potenciál vytvárať významné sociálne a environmentálne riziká a nepriaznivé vplyvy. Toto obmedzenie sa týka najmä investícií v sektore ťažobného priemyslu³, vrátane predovšetkým:
- Ťažby uhlia alebo lignitu
 - Ťažby ropy a zemného plynu
 - Ťažby kovových rúd
35. Na účely podpory tvorby a zachovania pracovných miest môže CEB financovať produktívne investičné projekty v mikro-, malých a stredných podnikoch. Tieto investície však nezahŕňajú činnosti uvedené v zozname vylúčení uvedenom v úverovej politike.
36. S cieľom podporiť prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo môže banka financovať malé projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a energetickej efektívnosti. Banka vyžaduje, aby oprávnené projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie boli v súlade so „špecifickými podmienkami pre projekty v oblasti obnoviteľných zdrojov energie“ uvedenými v Príručke. Oprávnené projekty energetickej efektívnosti týkajúce sa výroby primárnej energie nesmú zahŕňať investície do uhoľných elektrární.
37. CEB môže zväziť financovanie malých vodozádržných hrádz a súvisiacich stavieb v kontexte rozvoja vidieka, malých vodných elektrární a prevencie povodní. V prípade potreby bude banka uplatňovať odporúčania Svetovej komisie pre priehrady (WCD, World Commission on Dams). Banka tiež vyžaduje, aby boli projekty vodných elektrární navrhnuté a realizované v súlade s požiadavkami na projekty vodných elektrární uvedenými v odseku 36.
38. CEB nefinancuje priehrady alebo súvisiacu infraštruktúru, u ktorých:
- Je pravdepodobnosť vzniku konfliktov medzi obyvateľstvom, ktoré sa delí o vodné toky dotknuté projektom.
 - Sa predpokladá, že budú zahŕňať rozsiahle nedobrovoľné presídľovanie alebo dobrovoľné presídľovanie bez spravodlivej kompenzácie.
 - Je pravdepodobnosť vzniku významných nezvratných nepriaznivých environmentálnych a sociálnych vplyvov.

3. Preverovanie a kategorizácia

39. Hoci zodpovednosť za realizáciu environmentálne a sociálne udržateľného projektu v konečnom dôsledku nesie dlžník, CEB uplatňuje systémy hodnotenia projektov, náležitej starostlivosti a monitorovania s cieľom zabezpečiť, aby dlžník primerane zohľadnil aspekty environmentálnych a sociálnych záruk. Tento proces sa začína preverovaním a kategorizáciou.

³ Týka sa to činností, ktorými sa zaoberá World Bank Group Extractive Industries Review (Prehľad ťažobného priemyslu skupiny Svetovej banky), ďalšie odkazy nájdete na: www.ifc.org/eir.

3.1 Účel preverovania a kategorizácie

40. Banka pri vstupe do projektu vykonáva preverovanie a kategorizáciu každého projektu s cieľom určiť povahu a úroveň preskúmania environmentálnych a sociálnych záruk a typ zverejňovania informácií, ktoré sa na projekt vzťahujú. Pri kategorizácii sa berú do úvahy charakteristiky projektu a citlivosť lokality a zohľadňuje sa význam pravdepodobných nepriaznivých environmentálnych a sociálnych vplyvov. Proces preverovania slúži aj na určenie, či sa uplatňujú normy environmentálnych a sociálnych záruk (ESSS, Environmental and Social Safeguard Standards), a ak áno, ktoré. Banka preskúma existujúcu dokumentáciu, ak už bolo vykonané posúdenie environmentálnych a sociálnych záruk, a v takýchto prípadoch určí, či je potrebné doplňujúce posúdenie environmentálnych a sociálnych záruk.

3.2 Proces kategorizácie

41. Banka klasifikuje projekt do jednej z piatich kategórií (A, B, C, FI a PI) na základe charakteristiky projektu a odhadovanej miery environmentálnych a sociálnych rizík. Projekty pozostávajúce z viacerých zložiek alebo dobre identifikovaných čiastkových projektov sa klasifikujú do kategórie zložky alebo čiastkového projektu s najvyššími environmentálnymi a/alebo sociálnymi rizikami. Banka môže zmeniť kategóriu projektu, ak sa počas trvania projektu vyvinú environmentálne a/alebo sociálne riziká.
42. Proces kategorizácie environmentálnych rizík vychádza z metodiky smernice EÚ o EIA⁴. Pri kategorizácii sociálnych rizík sa zohľadňuje pravdepodobné vystavenie zraniteľných skupín nepriaznivým vplyvom súvisiacim s aspektami záruk uvedenými v odseku 17.
43. Na interné účely banka rozlišuje päť úrovní kategorizácie:
- Kategória A - projekt pravdepodobne bude mať významné nepriaznivé environmentálne a/alebo sociálne vplyvy, ktoré môžu byť nezvratné, kumulatívne, rôznorodé alebo bezprecedentné. Pre takéto projekty je povinné posúdenie environmentálnych a sociálnych vplyvov (ESIA, Environmental and Social Impact Assessment).
 - Kategória B - projekt sa považuje za projekt s obmedzeným počtom potenciálne nepriaznivých environmentálnych a sociálnych vplyvov, ktoré sú vo všeobecnosti špecifické pre danú lokalitu, do veľkej miery zvrátané a ľahko riešiteľné prostredníctvom zmierňujúcich opatrení. Takéto projekty môžu podliehať úplnému posúdeniu ESIA alebo skrátenému posúdeniu zameranému na konkrétne environmentálne a/alebo sociálne riziká a nepriaznivé vplyvy.
 - Kategória C - projekt bude mať pravdepodobne minimálne nepriaznivé environmentálne a sociálne vplyvy. Projekty kategórie C si vo všeobecnosti nevyžadujú posúdenie environmentálnych alebo sociálnych vplyvov. Na takéto projekty sa však môžu vzťahovať štandardné environmentálne a zdravotné a bezpečnostné opatrenia, napr. tie, ktoré zahŕňajú malé staveniská.
 - Kategória FI sa vzťahuje na úverové operácie prostredníctvom finančných sprostredkovateľov, ktorí pridelujú prostriedky z úverov banky čiastkovým projektom alebo konečným príjemcom. V prípade úverových operácií finančných sprostredkovateľov banka vyžaduje, aby mal finančný sprostredkovateľ zavedené vhodné systémy v oblasti náležitej starostlivosti, ktoré zabezpečia, že čiastkové projekty sú v súlade s ESSP a rešpektujú vnútroštátne environmentálne a sociálne právne predpisy. Každý úverovej operácii kategorizovanej ako FI banka priradí klasifikáciu rizika v rozsahu od 1 do 3 (1 je najvyššie, 3 najnižšie), ktorá odráža odhadovaný stupeň environmentálneho a sociálneho rizika.

⁴ Smernica 2014/52/EÚ

Klasifikácia rizika je založená na charakteristike investície, systémoch hostiteľskej krajiny a náležitej starostlivosti vo vzťahu k finančnému sprostredkovateľovi zo strany banky.

- Kategória PI sa vzťahuje na programové úverové operácie, ktoré spravuje verejná inštitúcia na financovanie čiastkových projektov v rámci národných, regionálnych alebo komunálnych investičných programov. Takéto programy sa vo všeobecnosti realizujú v rámci politiky EÚ a podliehajú environmentálnym a sociálnym požiadavkám EÚ vrátane strategického environmentálneho hodnotenia. V prípade úverových operácií PI sa banka spolieha na to, že implementujúca inštitúcia zabezpečí, aby čiastkové projekty rešpektovali platné environmentálne a sociálne právne predpisy. Každý úverovej operácii kategorizovanej ako PI banka priradí klasifikáciu rizika v rozsahu od 1 do 3 (1 je najvyššie, 3 najnižšie), ktorá odráža odhadovaný stupeň environmentálneho a sociálneho rizika. Klasifikácia rizika vychádza z typu a rozsahu cieľových investícií a systémov hostiteľskej krajiny. Úverové operácie PI zamerané na podprojekty, ktoré pravdepodobne podliehajú EIA, sú zaradené do kategórie PI-1.

4. Náležitá starostlivosť v environmentálnej a sociálnej oblasti

44. Náležitá starostlivosť v environmentálnej a sociálnej oblasti je neoddeliteľnou súčasťou procesu hodnotenia projektov bankou. Pomáha pri rozhodovaní o tom, či má banka poskytnúť financovanie, a ak áno, ako banka očakáva, že dlžník bude riešiť environmentálne a sociálne riziká pri príprave a realizácii projektu. Rozsah náležitej starostlivosti banky závisí od charakteristiky projektu a je úmerný miere environmentálnych a sociálnych rizík a potenciálnych nepriaznivých vplyvov spojených s Projektom. Môže zahŕňať preskúmanie dokumentov ako aj kontroly na mieste a v prípade potreby môže zahŕňať expertov tretích strán.
45. Pokiaľ ide o náležitú starostlivosť v environmentálnej a sociálnej oblasti, banka sa v prípade operácií finančných sprostredkovateľov zameriava na charakteristiku investícií, ktoré sa majú financovať prostriedkami z úverov CEB. Cieľom procesu náležitej starostlivosti vo vzťahu k finančnému sprostredkovateľovi je zistiť, či finančný sprostredkovateľ má zavedené vhodné systémy, ktoré zabezpečujú, aby boli čiastočné projekty financované bankou v súlade s požiadavkami ESSP. Tento proces zahŕňa používanie dotazníkov, návštevy sprostredkovateľa a výsledky monitorovacích kontrol realizovaných operácií finančného sprostredkovateľa.
46. Pri programových úverových operáciách spravovaných verejnými inštitúciami a určených na financovanie čiastkových projektov v rámci národných, regionálnych alebo komunálnych investičných programov sa náležitá starostlivosť banky v environmentálnej a sociálnej oblasti zameriava na rámec implementácie environmentálnych a sociálnych záruk a ak to banka považuje za potrebné, jej súčasťou je aj preskúmanie implementačnej kapacity inštitúcie. Tento proces vo všeobecnosti zahŕňa použitie dotazníkov, návštevu sprostredkovateľa a výsledky monitorovacích kontrol investičných programov realizovaných tou istou inštitúciou.

5. Posúdenie environmentálnych a sociálnych záruk

47. Banka vo všeobecnosti vyžaduje, aby dlžník pri posudzovaní environmentálnych a sociálnych rizík a nepriaznivých vplyvov použil integrovaný prístup, pretože tieto otázky týkajúce sa záruk sú prierezové, vzájomne prepojené a vyžadujú si primeranú koordináciu počas plánovania a realizácie projektu. Banka však uznáva, že v niektorých krajinách platná legislatíva vyžaduje vypracovanie samostatnej environmentálnej a sociálnej dokumentácie. V takýchto prípadoch banka preskúma environmentálnu a sociálnu dokumentáciu poskytnutú dlžníkom, aby určila, či primerane pokrýva posúdenie environmentálnych, ako aj sociálnych rizík a nepriaznivých vplyvov a či predpokladá zmiernujúce a monitorovacie opatrenia.

6. Monitorovanie environmentálnych a sociálnych záruk

48. Banka a dlžník majú vzájomne sa dopĺňajúce, ale odlišné povinnosti v oblasti monitorovania. Rozsah činností monitorovania environmentálnych a sociálnych záruk vrátane ich rozsahu a frekvencie je úmerný rizikám a vplyvom projektu.

6.1 Dlžník – monitorovanie a podávanie správ o environmentálnych a sociálnych zárukách

49. Banka požaduje, aby dlžník monitoroval a podával správy o riadení environmentálnych a sociálnych záruk, ako je opísané v dokumentácii o posúdení environmentálnych a sociálnych záruk (napr. plán environmentálneho a sociálneho riadenia, ESMP), a v súlade s požiadavkami uvedenými v príručke.
50. V prípade projektov priamych investícií, pri ktorých sa v procese posudzovania environmentálnych a sociálnych záruk zistila potreba osobitných ochranných opatrení, banka požaduje, aby dlžník zabezpečil vykonanie nasledujúcich činností:
- Zaviesť a udržiavať primerané postupy na monitorovanie vykonávania požadovaných environmentálnych a sociálnych záruk
 - Vyčleniť primerané zdroje alebo uzavrieť zmluvu s odborníkmi tretích strán, aby sa zabezpečilo riadne a včasné vykonávanie úloh v oblasti monitorovania a podávania správ
 - Overiť, či sa opatrenia v rámci environmentálnych a sociálnych záruk vykonávajú správne a včas a či sú účinné
 - Zdokumentovať a oznámiť výsledky monitorovania v súlade s požiadavkami na „zverejňovanie informácií o environmentálnych a sociálnych zárukách“ v ESSP. Periodicita podávania správ by mala byť úmerná závažnosti problémov, ale nesmie byť nižšia ako dvakrát ročne
 - Uviesť v prípade potreby nápravné opatrenia a kontrolovať ich vykonávanie
 - Poskytnúť banke pravidelné monitorovacie správy o opatreniach v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk v jednom z úradných jazykov banky
51. V prípade operácií FI banka vyžaduje, aby finančný sprostredkovateľ nahlasoval čiastkové projekty, ktoré podliehajú hodnoteniu environmentálneho a/alebo sociálneho vplyvu. V závislosti od charakteristiky a prostredia projektu môže banka pred pridelením prostriedkov z úveru banky na čiastkový projekt požadovať preskúmanie dokumentácie o posúdení.
52. V prípade operácií PI banka vyžaduje, aby dlžník v prípade potreby predložil dokumentáciu strategického environmentálneho hodnotenia.

6.2 Banka – monitorovanie a podávanie správ o environmentálnych a sociálnych zárukách

53. Banka posudzuje plnenie projektu na základe povinností dlžníka stanovených v úverovej zmluve, ktorou sa projekt riadi. Preskúmanie realizácie opatrení v rámci sociálnych a environmentálnych záruk sa môže uskutočniť v rámci štandardných postupov Banky pri monitorovaní projektu a kontrole na mieste, ak je problémov málo a sú menej závažné. V prípade projektov, ktoré sú spojené s vyššími rizikami v oblasti environmentálnych a sociálnych záruk, sa uplatnia osobitné monitorovacie opatrenia.
54. Výročné monitorovacie správy, v ktorých sú zhrnuté výsledky v oblasti sociálnych a environmentálnych záruk preskúmaných projektov a zdôraznené zistené problémy, sa predkladajú správnej rade banky ako súčasť výročnej monitorovacej správy.

55, avenue Kléber
FR-75116 PARÍŽ
Francúzsko
Tel: +33 (0)1 47 55 55 00

www.coebank.org